

[Hans Hansen (Rørby).]

har eksisteret her i landet gennem 600 år, nemlig fra det 12. til det 18. århundrede, da herremændene praktisk talt ejede al jorden og alle bønderne. Det er mærkeligt, synes jeg, at danske bønder synes at have glemt hele dette sorte blad i dansk historie gennem 600 år.

Nu som altid er det store centrale spørgsmål jordspørgsmålet, og det er i vore dage mere aktuelt end nogensinde. Det er blevet et nøgle spørgsmål for løsningen af en række store og brændende problemer. Det er egentlig slet ikke et agrarspørgsmål, nej, det er mere et byarbejderspørgsmål, idet det i første række vedrører de arbejdsløse. Hvis jordspørgsmålet ikke løses, kan vi heller ikke løse boligproblemet og de unge i landdistrikterne ikke komme ind i et selvstændigt erhvervsliv. Jeg ved godt, at der er mange, der ikke kan indse, at det er af betydning, at jordspørgsmålet bliver løst. De lader sig forvirre af virkningerne af de hjælpeforanstaltninger, der iværksættes, og hvortil midlerne skaffes gennem vældige skatter. Af ting, som lovgivningen efterhånden øser penge ud til, skal jeg her nævne de i denne samling behandlede sager om det grønlandske bly og den røde benzín, som man nu anser for statsopgaver. Men alt dette virker med til at pumpe penge ud, og den truende valutafare, som man taler så meget om, står i den nøjeste forbindelse med, hvor mange penge der pumpes ud. Alle disse skatter og hjælpeforanstaltninger holder jordpriserne nede og får folk til at tro, at det ikke er jordpriserne, men bygninger, inventar og maskiner og redskaber, der sluger pengene, men enhver, der tænker logisk, vil dog kunne indse, at hvis man kunne nedsætte skatterne og derved gøre det lettere at leve, lettere og mere rentabelt at producere, så ville jordpriserne stige tilsvarende og tildels annullere alle fordelene ved alle de iværksatte jordforanstaltninger. Ingen kan være i tvivl om, at hvis man uden videre ophævede ejendomsskylden, ville ejendomspriserne stige, ganske på samme måde som da venstrepartiet i 1903 ophævede de gamle hartkornsskatter. Vi mener ikke, at en løsning af jordspørgsmålet løser alle problemer, men vi ved, at inddrager man ved lovgivning renten af den nøgne jords værdi, har man ikke alene for-

hindret enhver form for grundspekulation her i landet, men man har samtidig skabt mulighed for, at enhver i højere grad kan klare sig selv.

Grundspekulationen vil man kunne annullere ved at inddrage grundrenten og værdistigningen, der forøges fra år til år. Jeg håber, at der i den nærmeste fremtid tilvejebringes en ændring på dette område, en ændring, der i højere grad end nu gør det muligt at skaffe plads for enhver, der kan og vil arbejde.

Det er så oplagt, at en politik, der går ud på at inddrage grundrenten af den nøgne jords værdi, så ubetinget vil blive til 100 pct.s fordel for arbejderne, og jeg er helt sikker på, at den dag, da grundskylden bliver mere aktuel i døgnets politik, får vi gennem det store arbejderparti en sikkerhed for gennemførelsen af grundskylden.

Det, det drejer sig om, er ejendomsretten, og hvad er ejendomsretten? Gamle Grundtvig sagde det sådan, at „ethvert folk er sit fædrelands grundejer og kan aldrig ved nogen lov tabe sin ejendomsret dertil“. Inddrager man grundrenten i de offentlige kasser, vil det sige, at ejendomsretten til de i fællesskab skabte værdier indføres. Vi har hidtil tilladt private uvedkommende grundejere at opsamle grundrenten; dette er en krænkelse af folkets fælles ejendomsret, og lovgivningsmagten har i stadig højere grad måttet tvangsudskrive skat af borgernes private indtægter for at skaffe midler til fælles formål. Disse fælles formål er stigende i samme grad som jordpriserne, og dette er en lige så stor krænkelse af den private ejendomsret. Altså finder der en dobbelt krænkelse af ejendomsretten sted, og det kan kun gøres godt igen ved, at man lader folket få renten af den nøgne jords værdi og lader det beholde arbejdsudbyttet. At der må indføres en reform i dansk lovgivning på dette område, anser jeg for ganske givet, og jeg tror også, at arbejderne repræsentanter i det høje ting vil arbejde i den retning i den kommende tid; der er meget i socialdemokratiets stilling til spørgsmålet om grundskyldens betydning, som jeg i den senere tid har glædet mig over.

Retsforbundet vil som hidtil bekæmpe alle særrettigheder og monopoler, hvadenten disse er opnået ad lovgivningens vej, ved pengemagt eller ved organisations-